

Rahalipas varkaalle Keskisuomalaisen aluetoimituksesta

Jorma Tuomi-Nikula

Pohjakassan sisältänyt kassalipas varastettiin Keskisuomalaisen Keuruun aluetoimituksesta perjantaita vasten yöllä. Kassalipas löytyi varhain perjantaiamuna kaupungin keskustasta rahoista tyhjennettynä.

Toimitukseen tunkeutunutta varasta kiinnosti ainoastaan raha. Mitään irtainta omaisuutta hän ei ottanut mukaansa. Käteiskassaa etsiessään varas oli rikkonut ovet kahdesta kaapista.

■ Oma juttu

Journalisteja on syytetty liian voimakkaasta riippuvuudesta virallisiin lähteisiin ja yli päättään roikkumisesta erilaisten tiedonvälittäjien liekanarussa. Varsinkin rikosten paljastamiseen liittyvää omaa tutkivaa journalismia on ollut vähänlaisesti. Tapausten julkistamisessa on toimittu poliiseilta ja rikostutkijoilta saatujen tietojen varassa. Keskisuomalainen on nyt kuitenkin osoittanut, että journalistien on mahdollista löytää omiakin juttuaiheita ja rakentaa jutut ilman virallisia lähteitä. Tästä käy todisteena oheinen juttu.

■ Pyhä Leningrad kajauttaa

Peilaajan ystävä (?) kirjoitti tutkimukseen käsikirjoituksen ja lähetti sen luettavaksi kollegoille. Tulos osoitti, että pirstalaisessa ajassamme on yhä säännönmukaisuuksia ja lainalaisuuksia. Hieman maailman vahvinta miestä vahvempi positiivinen korrelaatio ilmeni näet nimittäin palautteen viitseliäisyyden ja antajan akateemisen aseman välillä: mitä korkeampi asema, sitä pintapuolisempi kommentointi.

Peilaaja muistaa jo Pyhän Pietarin (ent. Leningrad) todenneen, etteivät sairaaat sen paremmin kuin terveekään tarvitse parantajaa, vaan.

■ Luottamuksellisesti avoimuudesta

Journalismin päivät, journalistiliiton vuosiseminaari, pohti elokuussa Lappeenrannassa Suomen EY-jäsenyyden vaikutuksia journalismiin. Asiaa ruoti arvokas paneeli, jonka jäsenet alkoivat keskustelun eräässä vaiheessa puhua luottamuksellisesti, "off the record".

Mikä ihana näky! Salillinen toimittajia selittämässä toisilleen "off the record", miten EY:n heikompi julkisuus vaikeuttaa avoimen tiedon saamista ja välittämistä.

■ Meillä Väyrynen

Paavo Väyrynen lienee ensimmäinen pahaluisen aikamme presidenttiehdokas, joka käy ikonoklastista, kuvavihamielistä vaalikampanjaa. Kun journalistit ovat pilanneet mielikuvilla Paavon maineen, Paavo vastaa sanoilla: kirja kirjan perään, lehtimainoksissakin vain pieni kasvokuva ja tekstiä palstatolkulla.

Tietysti, kyllä Peilaajakin *sillä* naamalla, mutta missä on pihvi? Suomenmaan kolumnissaan 5.11. Väyrynen sen paljastaa. Tavoitteena on purkaa Suomen sosialistiset rakenteet "vapauttamalla ihmiset omatoimisuuteen, luovuuteen ja yrittäjyyteen". Ensimmäisenä "vapautetaan" kuntien ja valtion työntekijät.

■ Numerot oikein

'Off the record' -jutuista puheenollen Peilaaja sympatisoi syvästi Aamulehden toimittajaa, joka oli saanut 'tuolloin luotettavaksi arvioidulta taholta' tietää, että syksyn rituaalimurhan poppamiehet säätälöllä päätyvät äänestämään Kankaanpään koplaajana tunnetun ex-ministerin tuomiosta. Päivää ennen tuomion julistamista Aamulehden toimittaja totesi si-

säsivun jutussa, että vaikka 'erään tiedon mukaan' äänet jakautuvat 9-2-1, ei ratkaisun sisältöä silti ole sopiva ennakoita.

Etusivun vinkin värkkääjällä oli kuitenkin hermo pettänyt. Päivän yksösjutun otsikko kuului: "Juhantalo selvinnee riketuomiolla". Kuten seuraavana päivänä kävi ilmi, *numerot* menivät todella aivan nappiin.

Jotenkin sattuvaa, että koko koplaaminen taisi alkaakin 'off the record'-olosuhteissa.

■ Suoraselkäisyyttä

Erään toisen tiedon mukaan politiikka on nykyään muuttunut *julkisuuspeliksi*. Siitä ei Peilaajan päivittäin seuraama Aamulehti pidä. Marraskuun alun pääkirjoitus kysyikin jämäkästi, miksi hallituksen ja opposition johtomiehet välttelevät toisiaan kunnan parlamenttävittelyn sijaan: "Miksi he arvostelevat toisiaan ja toistensa tekemisiä tiedotusvälineiden kautta, eivätkä suoraan?"

Niin tosiaan — miksi?

Peilaajalle avautuu yhä uusia kysymyksiä. Miksi tyytyä väittelemään parlamentissa, miksei vielä *suorempaan*. Mikseivät Aho, Salolainen ja Lipponen voisi antautua herkullisiin väittelyihin ihan *keskenään*?

■ Suoraa toimintaa

Peilaaja on päättänyt olla äänestämättä Elisabeth Rehniä presidentinvaaleissa. Ratkaisevan sysäyksen antoi Rehniin Tampereella Moskovan parlamentti-talon hajoituksen jälkeen pitämä vaalipuhe, jossa hän perusteli vahvaa presidentin valtaa näin: "Venäjän tapahtumat todistavat, että Hornetit ovat tarpeen ja että presidentti tarvitsee suuret valtaoikeudet".

Peilaaja jää miettimään, miten suoraa poliittinen kanssakäyminen Rehniin Suomessa voisikaan olla.